



Kommunstyrelsen

2025-11-25

§ 236

Dnr 2025/576-501

## Remiss - Förslag till länstransportplan för Västerbotten 2026-2037

### Kommunstyrelsen beslutar

Lämnar följande yttrande;

#### Regionala mål

I länstransportplanen beskrivs i de regionala målen att transportsystemets utformning, funktion och användning ska bidra till att ge människor och gods en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet. Västerbotten är Sveriges näst största län och präglas av långa avstånd.

I Västerbottens län bor närmare 280 000 invånare, varav ungefär 80 procent bor i kustkommunerna. Det finns en stark och växande tjänstesektor som är kopplad både till de traditionella basnäringarna och nya branscher. Gruv-, skogs-, energi- och besöksnäringen är exempel på viktiga tillväxtsektorer i näringslivet som är beroende av god infrastruktur.

Dagens dåliga vägstandard är dock ett hinder för att E45 skall kunna fylla sin funktion. För Västerbottens län blir den mest väsentliga åtgärden att säkerställa nuvarande hastighetsnivå genom nödvändigt drift- och underhåll för E45:an.

Utifrån denna beskrivning anser Sorsele kommun att E45 och Inlandsbanan, som utgör viktiga förutsättningar för tillväxt i inlandet, måste prioriteras högre. E45 genom Sorsele kommun är en del av Sveriges trafikflöde. Stora godstransporter passerar kommunen både i nord-syd och öst-västlig riktning. Sorsele kommun anser att E45 är viktigt som redundans för E4:an ur ett beredskapsperspektiv.

I detta förslag finns inga föreslagna åtgärder på Inlandsbanan dessutom så är förslaget att bidraget till drift ska minskas i den nationella planen.

Järnvägen har en viktig roll i skapandet av en robust infrastruktur vid störningar, kriser eller avbrott och det är av stor vikt att alternativa järnvägsförbindelser finns tillgängliga och är fullt funktionsdugliga.

Sorsele kommun anser att Inlandsbanan är viktig ur många perspektiv och måste prioriteras högre, även på nationell nivå.

Den åtgärd som finns med på E45 är cirkulationsplatsen i Sorsele tätort.

Sorsele kommun anser att säkerställande av nuvarande hastighetsnivå på E45 absolut inte får ske på bekostnad av säkerheten för de oskyddade trafikanterna.

#### Kollektivtrafiken

Kollektivtrafikåtgärder är, tillsammans med gång- och cykelvägarna, ett viktigt



verktyg i arbetet för ett hållbart resande. Med en stärkt kollektivtrafik förbättras möjligheterna till ett klimatsmart resande som minskar bilberoendet, förbättrad kapacitet i vägsystemet samt ökad trafiksäkerhet.

Sorsele kommun håller med om att med stärkt kollektivtrafik förbättrar möjligheterna till ett klimatsmart resande. För Sorsele kommuns medborgare skulle detta bland annat kunna innebära bättre förbindelser med Malå, Lycksele och Skellefteå kopplat till besök av tandvård och sjukvård (servicebussar). Men även bidra till bättre förbindelse till närliggande gymnasieskolor.

Sorsele kommun är en del av Unescos biosfärområde Vindelälven-Juhttáahkka som är Sveriges största biosfärområde. De jobbar just nu med att upprusta besöksmål längst älven som nås på ett hållbart sätt. För att möjliggöra detta måste förbindelsen längs 363:an prioriteras och förbättras avsevärt.

#### Flyget

Flyget är av stor betydelse för Västerbotten och norra Sverige eftersom regionen präglas av långa avstånd och en gles befolkning. Snabba flygförbindelser och möjlighet till över-dagenresor gör det möjligt att knyta samman området med resten av landet och världen, vilket är avgörande för både näringsliv och privatpersoner. Besöksnäringen är stor idag och växer stadigt och möjlighet till transport till och från norra Sverige är en av grundförutsättningar för näringen. För Sorsele kommuns medborgare och näringsliv måste det finnas ett bra system för transporter till och från flyget. Flygtransfren är därför oerhört viktig för fortsatt utveckling av området.

#### Enskilda vägnätet

Sorsele kommun delar fullt ut uppfattningen om att bidrag till enskilda vägnätet inte följer kostnadsutvecklingen. Vår kommun är geografiskt mycket lång med otroligt många mils vägnät av enskilda vägar. För oss är de enskilda vägarna en viktig del av infrastrukturen och bidrag till dem är oerhört viktigt.

#### Gång och cykel

Framkomlighet, trygghet och trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter är otillfredsställande på flera sträckor i länet och även i Sorsele kommun. Bristen på tillgänglighet gör att korta resor i hög grad sker med bil vilket inte är förenligt med målet om ett hållbart resande. Satsningar på gång- och cykelåtgärder är ett viktigt verktyg i arbetet med att åstadkomma ett hållbart resande.

I Sorsele kommun finns en sträcka, Rankbäcksrakan, där kommunen i flertalet år påpekat vikten av en gång-och cykelbana. Kommunen har genomfört en enkätundersökning och lämnat in en bristanalys till Trafikverket. Men den



bedöms inte vara prioriterad av Trafikverket. Denna sträcka vill Sorsele kommun få med i kommande cykelplan.

#### Behov av utredningar

Region Västerbotten kommer under senhösten 2025 att starta upp arbetet med att genomföra en systemanalys som identifierar brister, behov och funktioner för länets transportinfrastruktur. I samband med detta kommer även en godsstrateg samt en cykelplan att tas fram.

I detta arbete vill Sorsele kommun delta, för att bidra med inspel och kunskap om kommunens behov och prioriteringar.

#### Allmänt

Sorsele kommun upplever generellt att fördelning av medel till olika förändringar, förbättringar och satsningar inte fördelas jämnt inom länet. Sorsele kommun är en av Sveriges minsta kommuner befolkningsmässigt, men är fjortonde kommun ytmässigt. Vilket bidrar till att vi ur många perspektiv aldrig är tätbebyggda eller har en hög årsdygnstrafik, ÅDT. Kommunens befolkningstäthet gör det svårt för Trafikverket att prioritera trafiksäkerhetshöjande åtgärder i den omfattning som Sorsele kommun ser behov av.

Sorsele kommun upplever att Trafikverkets beräkningsmodeller är framtagna utifrån ett storstadsperspektiv och är inte överförbara på glesbygd och därför borde fler variabler tas med när prioritering av åtgärder görs.

Fördelningen sker i stor utsträckning utifrån kommunernas egna resurser och möjligheter att argumentera och framhålla viktiga objekt inom sin kommun. Inom de små kommunerna med hårt skattetryck och nedbantade tjänsteorganisationer saknas tyvärr ofta möjlighet att få sina objekt prioriterade i den långdragna och krångliga process som föreligger en satsning.

I förslaget är fördelning av pengar nästan lika stora mellan cykelväg och väg. Sorsele kommun tycker att en större del av pengarna borde gå till säkerhetshöjande åtgärder och underhåll på vägnätet.

#### Övrigt

Vindelälvsleden är 38 mil lång, från fjäll till kust och är en unik regional friluftsinfrastruktur. Den är av största betydelse för landsbygds-, turism- och föreningsutvecklingen längs Vindelävsdalen. I och med klimatförändringar med försämrade snöförhållande har passagen vid broarna vid Inlandsbanan och E45 i Sandsele blivit en säkerhetsrisk och ett behov av tunnlar vid brofästena vore en optimal hållbarlösning för att säkra ledens framkomlighet och säkerhet i framtiden. Tunnlar minskar även dämningseffekten och därmed säkerställs inlandsbanans och E45ans framkomlighet vid höga vattenflöden.



### Ärendebeskrivning

Regeringen beslutade den 20 mars 2025 att ge Trafikverket i uppdrag att upprätta nationell transportplan för investeringar på järnvägsnätet och det nationella stamvägnätet. Samtidigt gavs Region Västerbotten i möjlighet att revidera den regionala länsplanen för transportinfrastruktur som pekar ut den långsiktigt strategiska inriktningen för hur länets transportsystem ska utvecklas och vilka prioriteringar och investeringar man avser genomföra perioden 2026–2037.

### Beslutsunderlag

Muntlig föredragning av samhällsbyggnadschefen  
Samhällsbyggnadschefens tjänsteutlåtande 2025-11-17  
Missiv Länsplan för transportinfrastruktur Västerbotten  
Remissversion Länsplan för transportinfrastruktur Västerbotten  
Meddelande om remiss

### Förslag till beslut

Samhällsbyggnadschefen lämnar i sitt tjänsteutlåtande förslag till yttrande. Kjell Öjeryd (V) – Komplettera yttrandet med ett tillägg om hur viktigt det är med enskilda vägar i vår kommun samt bidrag till dessa.

### Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt båda förslagen

---

Beslutet sänds till:

[regionalutveckling@regionvasterbotten.se](mailto:regionalutveckling@regionvasterbotten.se)

Kopia till [maud.ericson@regionvasterbotten.se](mailto:maud.ericson@regionvasterbotten.se)